

בס"ד. ש"פ ויקהל-פקודי, פרשת פרה, מבה"ח ניסן, ה'תשח"ו

(הנחה בלתי מוגה)

וידבר הוי' אל משה ואל אהרן לאמר זאת חוקת התורה אשר צוה הוי' וגו'.¹ וצריך להבין², למה נכפל שם הוי', דמאחר שנאמר בתחילה וידבר הוי', הוי' מספיק שיאמר זאת חקת התורה, וגם אם רוצה לכפול הציווי, הול"ל אשר צויתי, ומהו אומרו אשר צוה הוי'. ויובן זה בהקדים כללות ענין הפרה, דאף שחטאת קרי' רחמנא³, מ"מ, חלוקה היא מכל הקרבנות בזה שנעשית בחוץ דוקא. ועוד זאת, שצ"ל פרה אדומה תמימה, תמימה באדמימות⁴, והרי הענין דאדום נאמר גבי עשו, כמ"ש⁵ על כן קרא שמו אדום, שגם ענין זה שייך לעשייתה בחוץ דוקא, מחוץ למחנה ישראל.

ב) ולהבין זה צריך להקדים תחילה כללות ענין הקרבנות, דהנה⁶, ענין הקרבנות הוי' מיד בתחילת הבריאה, כמ"ש⁷ ויניחהו בגן עדן לעבדה ולשמרה, ואיתא במדרש⁸ לעבדה זו רמ"ח מ"ע ולשמרה זו שס"ה ל"ת, ועוד איתא במדרש⁹ שלעבדה ולשמרה קאי על הקרבנות, כי, עבודה (לעבדה) היינו עבודת הקרבנות, וגם לשמרה קאי על הקרבנות, כמ"ש¹⁰ תשמרו להקריב לי במועדו. ויש לתווכך ב' המדרשים, כי, ענין הקרבנות הוא כללות ענין התומ"צ. ועז"נ ויניחהו בג"ע לעבדה ולשמרה, שע"י קיום המצות בכלל ועבודת הקרבנות בפרט (לעבדה ולשמרה), עושים וממשיכים את הג"ע, והו"ע שכר מצוה, שזהו הגילוי שבג"ע. ובאמת הנה הגילוי שע"י המצוות הוא למעלה יותר מהגילוי שבג"ע, וכמ"ש¹¹ תחת אשר לא עבדת את ה' אלקיך בשמחה ובטוב

תרמ"ב. תרנ"ה (סה"מ תרנ"ה ע' קלא ואילך).

תרע"ח (סה"מ תרע"ח ע' רה ואילך).

(7) בראשית ב, טו.

(8) זח"א כז, א. תקו"ז תכ"א (סב, א).

תרנ"ה (פח, ב). ילקוט ראובני פ' בראשית.

לקו"ת שה"ש מח, ד. ועוד.

(9) ב"ר פט"ז, ה.

(10) פינחס כח, ב.

(11) תבוא כח, מז.

(1) חוקת יט, א-ב.

(2) לקו"ת חוקת נו, א. דרושים שבהערה

6.

(3) ע"ז כג, ב. חולין יא, סע"א. וראה

יומא ב, א וברש"י שם. תניא אגה"ק רסכ"ח.

(4) פרש"י עה"פ.

(5) תולדות כה, ל.

(6) בהבא לקמן — ראה ד"ה זאת חוקת

תרל"ג (סה"מ תרל"ג ח"א ע' קעה ואילך).

לכב מרוב כל, כל הוא העמוד המחבר את געה"ת וגעה"ע, כמ"ש¹² כי כל בשמים ובארץ, ותרגמו דאחיד בשמיא וארעא. ומ"ש מרוב כל, לפי שיש ריבוי מדריגות בג"ע¹³, דהגם שבספרים נזכר רק געה"ת וגעה"ע, הנה זהו רק בכללות, אבל בפרטיות יש ריבוי מדריגות לאין קץ, וכמ"ש¹⁴ ילכו מחיל אל חיל¹⁵. אמנם העבודה בשמחה ובטוב לכב היא נעלית יותר מרוב כל, שהיא למעלה מכל המדריגות שבג"ע, גם המדריגות היותר נעלות שבג"ע. דהנה, התענוג שבג"ע הוא תענוג נפלא ועצום, אפילו בגעה"ת, ומכ"ש בגעה"ע, שהרי התענוג שבגעה"ת הוא בריחוק שבאין ערוך להתענוג שבגעה"ע, וכן גם בשאר המדריגות שבג"ע שהם בריחוק שבאין ערוך זל"ז, וכמארז"ל¹⁶ שכאו"א נכוה מחופתו של חבירו, והרי ענין הכוי' מורה על הריחוק באין ערוך שביניהם. והיינו, דכשם שתענוגי עוה"ז אין להם ערך להתענוג דג"ע, שלכן אמרו¹⁷ מוטב דלדייני' וליתי לעלמא דאתי, דאף שיסורי גיהנם הם יסורים גדולים ביותר, וכמ"ש באגה"ת¹⁸ בשם הרמב"ן¹⁹ שאפילו יסורים של איוב ע' שנה אין להם ערך כלל ליסורי הנפש שעה אחת בגיהנם, ומ"מ כדאי כל יסורי גיהנם, אפילו כמו אחר שהי' כמה וכמה שנים בגיהנם¹⁷, בשביל ליתי לעלמא דאתי, אפילו לגעה"ת, שמזה מוכן גודל ריחוק הערך דתענוגי עוה"ז להתענוג דגעה"ת²⁰, הנה כמ"כ גם בג"ע גופא הרי מדריגה אחת היא באין ערוך למדריגה השני', ולכן כאו"א נכוה מחופתו של חבירו, שענין הכוי' הוא דוקא כאשר אין לו שייכות כלל לענין זה. ולאחרי כל העילוי וההפלאה דג"ע, הנה הענין דקיום המצוות הוא נעלה יותר, שזהו אומרו עבדת גו' מרוב כל, שהמצוות הם נעלים יותר מהג"ע, וע"י קיום המצוות בשמחה עושים את הג"ע.

ג) **והענין** הוא, דהנה כתיב²¹ ויטע הוי' אלקים גן בעדן מקדם, והיינו, שמעלת הג"ע על עולמות היא שבג"ע נאמר שם מלא, הוי' אלקים. דהנה, כללות העולם הוא מבחי' שם אלקים, ל"ב פעמים

16) ב"ב עה, א.

17) חגיגה טו, ב.

18) פי"ב.

19) בהקדמתו לפירושו על ספר איוב.

20) בוכרון אחדים: שהרי צער ועונג הם

ב' קוין שקולים, וכיון שכדאי בהיסורים,

הרי מוכן מזה שהעונג הוא באין ערוך.

21) בראשית ב, ח.

12) דברי הימים א כט, יא. ראה תו"א

תצוה פא, ג.

13) בכ"ז ראה גם ד"ה מים רבים דש"פ

תולדות דאשתקד פ"הו (תו"מ חי"ח ס"ע 200 ואילך. סה"מ חשון ע' שכד ואילך).

14) תהלים פד, ח. וראה ברכות ומו"ק

בסופן.

15) תו"א תצוה שם.

אלקים נאמר במע"ב²², דאלקים מורה על ענין הצמצום וההעלם. ולא רק עוה"ז, אלא כל מה שנקרא בשם עולם, התהוותו היא ע"י ההעלם דשם אלקים. וענין ההעלם הוא לא רק שמצמצם את האור, היינו שהאור העליון אינו נמשך למטה, אלא עוד זאת, שהאור שיש בו גופא הוא בהעלם ובהסתור, והיינו שמעלים על הפנימיות, שבחיצוניות אינו ניכר כמו שהוא באמת. וכמו האופנים שהם ברעש גדול, שזהו מצד העדר ההשגה (כמבואר במ"א²³), והיינו, שגם האור שנרגש אצלם, הרי זה בהעלם ובהסתור, שאינם משיגים, שזהו ענין ההעלם שמעלים על הפנימיות. ועד שלמטה יותר נעשה ההעלם באופן שאלקים בגימטריא הטבע²⁴, והיינו, דאף שהאמת הוא שהכל הוא בהשגחה פרטית כו', מ"מ, נדמה שכן הוא מצד הטבע, שזהו ההעלם על הפנימיות. אמנם בג"ע כתיב שם מלא, ויטע הוי' אלקים, שמאיר בו גילוי שם הוי', הי' הוה ויהי' כאחד²⁵, והיינו, שגם בשם אלקים שמורה על ענין העולמות, מאיר שם הוי' שלמעלה מעולמות. ולכן יש בג"ע גילוי אלקות, כמארז"ל²⁶ יושבין ונהנין מזיו השכינה, שההנאה היא מענין הגילוי.

ד) **וביאור** ענין גילוי שם הוי' שבג"ע, יוכן מגילוי שם הוי' שבנפש האדם, שהרי נת"ל שענין הג"ע נעשה ע"י עבודת האדם, ולכן, ענין שם הוי' שבג"ע יוכן מענין שם הוי' שבנפש האדם, כמ"ש²⁷ כי חלק הוי' עמו, שבכל אחד מישראל יש שם הוי'. וביאור הענין, דהנה, אות יו"ד דשם הוי' מורה על ענין הביטול, והוא בחי' החכמה, וכמ"ש רבינו בהגהה²⁸ בשם מורו המגיד, שבחכמה נרגש שהוא לבדו הוא ואין זולתו, וזו היא מדריגת החכמה. ואות ה"א מורה על ההתבוננות באופן של אורך ורוחב, והו"ע הבינה. ואות וא"ו הו"ע המדות אהבה ויראה, ובפרטיות יותר כל הששה מדות. ואות ה"א אחרונה הו"ע מחשבה דיבור ומעשה. והנה, כל ד' האותיות, היינו מכח החכמה עד מחדומ"ע, הרי יש בהם ענין התענוג. וכמו בחכמה, שבהמצאת איזה שכל יש תענוג, וכמו צהבו פניו של רבי אבהו שמצא

22) זהר חדש צד, ב. צו, ב. קיב, ג.
ועוד.
23) ראה לקו"ת נשא כת, ד. שלח מז, א. ובכ"מ.
24) פרדס שער יב (שער הנתיבות) פ"ב.
25) ר"ח שער האהבה פ"ו (ד"ה והמרגיל). שו"ת חכם צבי סי"ח. תניא שעהיה"א רפ"ו. לקו"ת
פ' ראה כב, סע"ב ואילך.
26) זח"ג רנז, סע"ב (ברע"מ). פרדס
שער א (שער עשר ולא תשע) פ"ט. תניא
שעהיה"א פ"ו (פב, א).
27) ברכות יז, א.
28) האוינו לב, ט.
28) בתניא פל"ה.

תוספתא חדתא²⁹. וכן בבינה, דהתגלות עתיק הוא בבינה³⁰. וכן במדות יש תענוג, כמו אהבה בתענוגים, וכשם שהוא באהבה, כן הוא גם ביראה ושאר המדות, שיש בהם תענוג, ועד שגם מחשבה דיבור ומעשה יש בהם תענוג. וכשם שד' האותיות שבנפש יש בהם המשכת התענוג, כך יובן בד' אותיות שם הוי' שבג"ע, שעל ידם הוא המשכת תענוג העליון, שזהו שיושבין ונהנין מזיו השכינה, שהנאה הו"ע התענוג.

אמנם מזה גופא מוכן שהתענוג שבג"ע אינו עצם התענוג, כי אם הארה מצומצמת בלבד. וכמו בהמשכת התענוג בכחות הנפש, הנה אף שיש תענוג בכל כחות הנפש, מ"מ, אין זה עצם התענוג, וכמו בהמצאת חכמה, שאף שיש בזה תענוג, הרי החכמה לא נעשה דבר א' עם התענוג, וראי' לזה, שהרי אנו רואים שבשעת ההמצאה הרי הוא מתמלא עונג רב, ואח"כ כשנתיישן השכל אין בזה אותו העונג, ועד שכאשר מוסר את השכל לזולתו אזי אין בזה עונג כלל, וטעם הדבר, כי אף שהשכל בשרשו הוא בבחי' התענוג, מ"מ, בהתגלותו נעשה במציאות שכל, והתענוג שבו הוא הארת התענוג בלבד. ולכן, ככל שנמשך למטה מתצמצם התענוג יותר, שאינו דומה התענוג שבחכמה להתענוג שבבינה וכו' עד למחשבה דיבור ומעשה. וכמו"כ יובן גם בגילוי התענוג העליון שבג"ע, שהוא הארה מצומצמת בלבד. וזהו מ"ש ויטע הוי' אלקים גן בעדן מקדם, היינו, שבענין המשכת התענוג בג"ע ע"י שם הוי' נאמר הלשון ויטע, דכמו בענין הנטיעה למטה, הרי אף ששרש הפרי שגדל מכח הצומח שבארץ הוא מהמזל למעלה, מ"מ, אין ערוך כלל מתיקות הפרי לגבי המתיקות שבמזל, והיינו, דעם היות שכל הפרטים שבפרי באים ומשתלשלים מהמזל, שמחסד עליון נעשה המתיקות ומגבורה נעשה החמיצות שבפרי, מ"מ, הרי מוכן בפשיטות שהמתיקות וחמיצות שבפרי אינם בערך כלל לחסד וגבורה שבמזל, וכמו"כ הוא גם בהמשכת התענוג שבג"ע, שהיא בדוגמת הנטיעה. שהיא הארה בלבד.

וזהו ג"כ מ"ש גבי ג"ע ישבעו עצי הוי' גו' אשר נטע³¹, עצי הוא מלשון עצה, וכמו עד"מ הרב שמשפיע שכל לתלמיד שבאין ערוך, שצריך לשית עצות בנפשו איך להשפיע להתלמיד שיוכל לקבל

(30) ראה זח"ג קעת, א. תו"א ר"פ לך.
(31) תהלים קד, טז.

(29) ראה ירושלמי שבת פ"ח ה"א. לקו"ת
מסעי צג, ב. ועוד.

את השכל, וכמו"כ גם ההמשכה שבג"ע היא באופן דעצי הוי', מלשון עצה, ועצי לשון רבים, שצריך להיות כמה וכמה עצות, היינו כמה וכמה צמצומים, כדי שיוכל להיות שם הוי' בנבראים, וגם לאחר זה הרי ההמשכה היא בבחי' נטיעה בלבד (אשר נטע), שהיא הארה בלבד.

ה) **והנה** כל זה הוי"ע הג"ע מצד עצמו. אך ע"י ויניחהו בג"ע לעבדה ולשמרה, שהו"ע עבודת הקרבנות כנ"ל, ממשיכים בחי' נעלית יותר, וכמשנת"ל בענין עבדת גו' מרוב כל. והענין בזה, דהנה, מעשה המצוות, שכללותם הוא עבודת הקרבנות, הרי תרי"ג מצוות דאורייתא וז' מצוות דרבנן הם תר"ך אורות דכתר³², פנימיות הכתר, שהוא אמיתית התענוג, שאין זה תענוג המורכב באיזה דבר, כי אם תענוג הפשוט תענוג עצמי. ועז"נ³³ אז תתענג על הוי', למעלה מהוי', היינו, שג"ע מצד עצמו הוא בחי' הוי' כנ"ל, שהתענוג שבהוי' אינו תענוג העצמי, אלא הוא מורכב באיזה דבר, וכנ"ל במשל כחות הנפש. אמנם מ"ש אז תתענג על הוי' הוא המשכת תענוג עצמי ותענוג פשוט. וזהו מ"ש גבי קרבנות ריח ניחוח להוי'³⁴, שהו"ע ההמשכה בשם הוי', והיינו, שבג"ע ההמשכה היא משם הוי' לשם אלקים כנ"ל, אבל ע"י הקרבנות נעשה ריח ניחוח להוי', שמגיעים למעלה משם הוי', ומשם ממשיכים בהוי', וגם למטה יותר, בשם אלקים. וסדר ההמשכה הוא באופן דריח ניחוח, שבתחלה הו"ע הריח, שהוא באופן של העלאה מלמטלמ"ע, ואח"כ ניחוח, שהו"ע המשכה מלמעלה למטה, כמאמר³⁵ נחת רוח לפני שאמרתי ונעשה רצוני. וכמו"כ גם עכשיו בעבודת התפלה שהיא דוגמת הקרבנות, כמארז"ל³⁶ תפלות כנגד תמידין תקנו, שהתפלה היא סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה³⁷, שבתחלה היא ההעלאה עד למעלה מהוי', ואח"כ ממשיכים לשם הוי', ומהוי' לאלקים, ועד שנמשך בעולמות וגם בעוה"ז הגשמי. ובפרטיות הו"ע ק"ש ותפלין, כמבואר³⁸ בפירוש מארז"ל³⁹ כל הקורא קריאת שמע בלא תפלין כו',

36) ברכות כו, ב.

37) ויצא כח, יב. וראה זהר ח"א רסו,

ב. ח"ג שו, ב. תקו"ז תמ"ה (פג, א).

38) ראה לקו"ת שלח מב, א ואילך.

מאמרי אדה"ז על מארז"ל ע' כח ואילך.

סה"מ תרנ"ד ע' יט ואילך. תרח"ץ ע' נו

ואילך. ד"ה כי תבואו דש"פ שלח תשי"ב

(תו"מ ח"ו ע' 8 ואילך).

39) ברכות יד, סע"ב.

32) ראה ספר כתר תורה (להר"ד ויטאל)

הובא בספר תורת העולה להרמ"א ח"ג

פל"ח. של"ה יתרו תטז, א. תניא אגה"ק

סכ"ט (קמט, סע"ב ואילך). וראה פרדס

שער מהות והנהגה פ"ג. ועוד.

33) ישע"י נח, יד.

34) ויקרא א, ט. פינחס כח, ח. ועוד.

35) תו"כ ופרש"י ויקרא שם. ספרי ופרש"י

פינחס שם.

שק"ש הו"ע ההעלאה למסור נפשו באחד, ותפלין (שהוקשה כל התורה לתפלין⁴⁰) הו"ע ההמשכה.

ו) **אמנם** פרה אדומה חלוקה מכל הקרבנות. ויובן בהקדים מ"ש גבי ג"ע ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן ומשם יפרד והי' לד' ראשים⁴¹, והיינו, שע"י בחי' נהר נמשך בחי' עדן, הו"ע התענוג, אל הגן, ומשם יפרד עד שנעשה לד' ראשים, שהם ד' מחנות שכינה⁴², ובמדרש איתא⁴³ שד' ראשים קאי על ד' המלכיות שמהם באים ד' הגליות. ויש לתווכך ב' הפירושים, ששרש הענין הוא בד' מחנות שכינה, אבל, כיון שבבריאה לאו איהו וחיוהי וגרמוהי חד⁴⁴, שזהו"ע ומשם יפרד, שיש פירוד בבריאה, לכן הנה בריבוי ההשתלשלות נעשה מזה ד' המלכיות שמעלימים ומסתירים על אלקות. והנה, איתא במדרש⁴⁵ שבפרה אדומה נרמזו ד' המלכיות, פרה קאי על מלכות מצרים, כמ"ש⁴⁶ עגלה יפיפי' מצרים, אדומה קאי על בבל, שנאמר⁴⁷ אנת הוא רישא דדהבא, וכן שאר הגליות, והיינו, שענין עשיית הפרה הוא בכדי לתקן גם את ענין הגליות, ולכן נעשית הפרה בחוץ, לפי שהמברר צריך להתלבש בלבושי המתברר, וכיון שענין הפרה הוא לתקן גם את החוץ, לכן נעשית בחוץ דוקא.

והענין בזה, דהנה, ההפרש בין הפרה לשאר הקרבנות הוא, שכל הקרבנות נעשים בקודש, אם בקדשי קדשים או בקדשים קלים, משא"כ הפרה נעשית בחוץ, והיינו, לפי שאר הקרבנות ענינם הוא לתקן דברי הרשות שהם ענינים של היתר, משא"כ ענין הפרה הוא לתקן גם ענינים האסורים. וזהו גם מ"ש⁴⁸ ואסף איש טהור, דיש הפרש בין קדוש לטהור, דקדוש הוא מובדל, משא"כ טהור שייך לומר רק כאשר יש נתינת מקום על טומאה, וכמ"ש⁴⁹ מי יתן טהור מטמא (וענינם בספירות כידוע שקדוש הוא בחכמה וטהור הוא בבינה⁵⁰), והיינו, לפי שענין הפרה הוא היציאה מן הטומאה אל הטהרה. וענינו בעבודה הוא עבודת הבע"ת, והיינו, שכל הקרבנות הו"ע עבודת הצדיקים, שאינם שייכים

חוקת רמז תשנט.

(40) קדושין לה, א.

(46) ירמי' מו, כ.

(41) בראשית ב, י.

(47) דניאל ב, לח.

(42) ראה זח"א כו, ב. תקו"ז תנ"ה (פח),

(48) חוקת יט, ט.

(א).

(49) איוב יד, ד.

(43) ב"ר פט"ז, ד.

(50) ראה ביאורי הזוהר להצ"צ ח"ב ע' 150

(44) תקו"ז בהקדמה (ג, סע"ב).

תתקט ואילך.

(45) פסיקתא דרב כהנא פ' פרה. יל"ש

לעניני איסור, משא"כ פרה אדומה ענינה הוא עבודת הבע"ת. ולכן נעשית בחוץ, דהנה כתיב⁵¹ מי יתן כאח לי גו' אמצאך בחוץ, מי יתן כאח לי קאי על עבודת הצדיקים שהם אחים להקב"ה, ועבודתם היא באחיה כו', משא"כ הבע"ת הרי הם נמצאים בחוץ, ומ"מ, אמצאך בחוץ, שאמצאך הוא מלשון מציאת אבידה, דכיון שמקודם היו בארץ צי' ועיף בלי מים, הרי זה כמו אבידה שנאבדה, ומשם אמצאך אשקך גו'.

והנה בסדר עשיית הפרה כתיב⁵² והזה אל נכח פני אהל מועד, כי, הדם הוא פנימיות הנפש, והרי הפנימיות היא בשלימות בכאו"א, וכמ"ש בתניא⁵³ שגם בשעת החטא היתה באמנה אתו ית', וכתיב⁵⁴ כל ידח ממנו נדח, ולכן נאמר והזה אל נכח פני אהל מועד, פני דייקא. ואח"כ הו"ע שריפת הפרה שנעשית לאפר, דהנה, ישנו עצם הדבר שהוא האפר, וישנו ציור הדבר, ובשריפה נאבד הצורה ונשאר העצם, וכמו"כ גם ברוחניות, שישנו כח המתאווה וישנו הציור הרע, ומה שצריך לאבד הוא רק הציור הרע, אבל עצם כח המתאווה אפשר לתקנו, שהרי עצם ענין כח המתאווה והתענוג שרשו הוא בקדושה (כנ"ל), עד בחי' לפני הוי', אלא שאח"כ נשתלשל התענוג ונצטייר ונעשה מורכב בעניני קדושה, ועד שביריבוי השתלשלות וצמצומים נעשה מצויר ומורכב בעניני רע כו', ולכן כאשר שורפים ומאבדים את הציור, אזי בכח האפר להתתקן ולהטהר כו', ואדרבה, מיני' ובי' אבא לשדי' בי' נרגא⁵⁵, ולכן התיקון הוא דוקא עי"ז שחכ המתאווה נהפך לקדושה. ואח"כ כתיב⁵⁶ ונתן עליו מים חיים, דהנה, נת"ל שבענין הקרבנות צ"ל העלאה ואח"כ המשכה, ולפי אופן ההעלאה כן היא ההמשכה. וכיון שההעלאה דפרה אדומה היא מלמטה מטה, מעניני חוץ, הרי מובן שגם ההמשכה היא מלמעלה מעלה. וזהו מ"ש ונתן עליו מים חיים, דהנה, מים חיים הם מי מעין שבאים מן התהום, וע"י שבוקעים את גידי עפר הארץ אזי נעשים מים חיים (ולא מלוחים כמו המים שבים). וכמו"כ הוא גם בעבודת הבע"ת, שאצלם הרצוא הוא גדול ביותר, ועי"ז הנה גם הזדונות נעשים כזכיות⁵⁷, כמבואר בתניא⁵⁸. והנתינת כח על זה הוא כמ"ש⁵⁹

(55) כ"ה בתניא רפל"א. וראה סנהדרין

לט, ב.

(56) חוקת יט, יז.

(57) יומא פו, ב.

(58) פ"ז.

(59) חוקת יט, ג.

(51) שה"ש ח, א.

(52) חוקת יט, ד.

(53) ספכ"ד.

(54) ע"פ שמואל"ב יד, יד. וראה תניא

ספל"ט.

ונתתם אותה אל אלעזר הכהן גו' ולקח אלעזר הכהן גו', שהרי על ענין העבודה צריך נתינת כח מלמעלה, ובפרט על עבודת התשובה, וזהו ענינו של אלעזר, א"ל עוזר⁴⁵, והוא שם א"ל שהוא התחלת יגמה"ר⁶⁰, שענינם הוא נתינת כח על עבודת התשובה, כמ"ש⁶¹ א"ל רחום וחנון גו' נושא עון ופשע, וזהו שעשיית הפרה היתה ע"י אלעזר, שהו"ע הנתינת כח על התשובה, תחילה על הרצוא וההעלאה מלמטלמ"ע, ואח"כ על ההמשכה, שהמים חיים יטהרו גם מי שנטמא מאבי אבות הטומאה.

ז) וזהו וידבר הוי' גו' אשר צוה הוי', דהנה, ידוע⁶² שיש ב' שמות הוי', הוי' דלתתא והוי' דלעילא, הוי' דלתתא הוא שם הוי' שמאיר בג"ע, שהו"ע תענוג המורכב כנ"ל, אמנם הוי' דלעילא אין בו ציור אותיות, וענינו כמ"ש אז תתענג על הוי', שהוא תענוג העצמי. וזהו כללות ענין הקרבנות ובפרט פרה אדומה, שעיי"ז נעשית ההעלאה וההמשכה מבחי' שלמעלה מהוי'. ולכן נאמר כאן וידבר הוי', דקאי על הוי' דלתתא, ומ"ש אשר צוה הוי' קאי על הוי' דלעילא, וצוה הוא לשון צוותא והתחברות, והו"ע ההמשכה שנעשית ע"י עבודת הקרבנות בכלל ובפרט ע"י פרה אדומה, שענינם בעבודה הוא עבודת היושבי אהל (שאר הקרבנות) ועבודת בעלי עסק (פרה אדומה), וכנ"ל בפירוש אמצאך בחוץ, שדוקא בחוץ הוא עיקר ענין אמצאך, והיינו, שממשיכים בחי' הוי' דלעילא, שהו"ע תענוג העצמי והפשוט. והסדר בזה שבתחלה צ"ל ההעלאה לבחי' זו, ואח"כ נמשך משם למטה, תחילה בהוי', ואח"כ באלקים, עד שנמשך בג"ע, ועד שנמשך למטה ממש, שעיי"ז נעשה גם בתחתונים דירה לו ית'.

61) תשא לך, ר"ז.
62) ראה זח"ג (אד"ר) קלח, רע"א. תו"א בשלח סא, ד. ובכ"מ.

60) זח"ג קלא, ב. עץ חיים שער א"א פיי"א. פע"ח שער הסליחות פ"ד. וראה אג"ק ח"ב ע' שסט. וש"נ.